

VALANDOVO BELEDIYESİ YEREL GENÇLİK STRATEJİSİ

2025-2029

YAYINCI:

Makedonya Ulusal Gençlik Konseyi
Adres: Ul. Velko Vlahovik 7/1-1, 1000 Üsküp
www.nms.org.mk
info@nms.org.mk

YAYINCI BİLGİLERİ:

Mariana Angelova, Genel Sekreter

YAZARLAR:

Boris Şarkovski, Kristina Hacı-Vasileva, Stratejik gelişim danışmanlığı

TASARIM:

İliya Stankovski

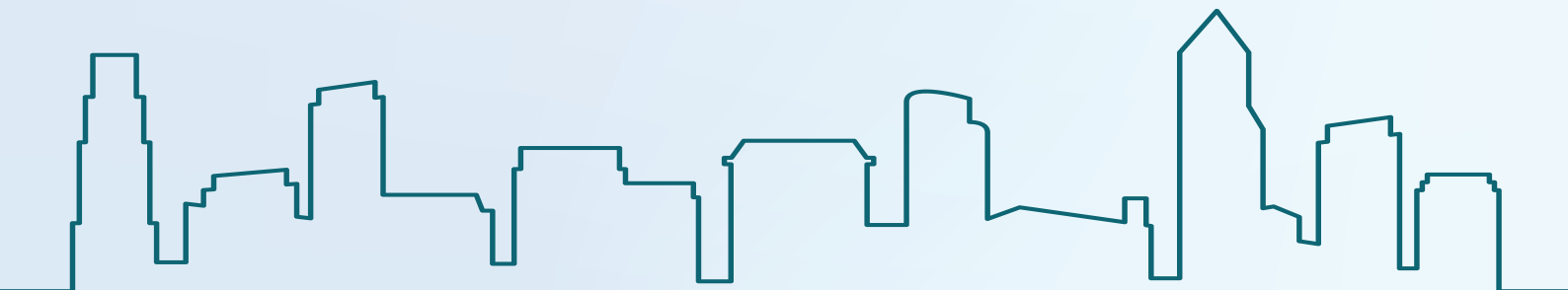
TÜRKÇE'YE ÇEVİRİ:

Seyat Ali

Bu yayın, Birleşik Krallık Hükümeti tarafından finanse edilen ve İngiltere Üsküp Büyükelçiliği'nin desteğiyle yürütülen "Kuzey Makedonya'da Kızlar ve Genç Kadınlar İçin Eşit Fırsatlar" projesinin bir parçası olarak hazırlanmıştır. Bu içerikte ifade edilen görüş ve düşünceler, İngiliz Hükümeti'nin görüş ve düşüncelerini yansıtmamaktadır.

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR LİSTESİ	3
GİRİŞ	4
METODOLOJİ	6
DURUM ANALİZİ	8
<i>Gençlik bakışından toplumsal cinsiyet (eşit)sizliklerinin analizi</i>	8
<i>Yerel düzeyde gençlerin sosyal katılımı</i>	9
<i>Gençlik katılımı ve gençlik politikaları</i>	9
VALANDOVO BELEDİYESİ'NDEKİ GENÇLERLE İLGİLİ DURUMA GENEL BAKIŞ	11
VALANDOVO BELEDİYESİ GENÇLİK STRATEJİSİ	14
STRATEJİK ALANLAR VE ÖNCELİKLER	15
<i>Stratejik Alan 1 - Gençlik Katılımı ve Yerel Gençlik Politikaları</i>	15
<i>Stratejik Alan 2 – Yaşam Kalitesi</i>	15
<i>Stratejik Alan 3 – Cinsiyet Eşitliği</i>	16
İZLEME VE DEĞERLENDİRME	17
STRATEJİNİN FİNANSMANI	17
EYLEM PLANI	18

KISALTMALAR LİSTESİ

İS – İş Sektörü

STK – Sivil toplum kuruluşu

YYB – Yerel Yönetim Birimi

YGK – Yerel Gençlik Konseyi

MUGK – Makedonya Ulusal Gençlik Konseyi

SH – Stratejik Hedef

EFK – Eşit Fırsatlar Komisyonu

GİRİŞ

Valandovo Belediyesi Gençlik Stratejisi, Valandovo'daki gençlerin karşılaştığı zorlukları ele alarak, belediye ve toplumdaki tüm kilit paydaşlarla karşılıklı işbirliği ve ortak çalışma için bir çerçeve sunmayı, sahada faaliyet gösteren herkesi kapsayan hedefler, ilkeler, öncelikler, temel alanlar ve önlemler içeren gençlik politikaları geliştirmeyi ve ulusal düzeyde alınan önlemleri desteklemeyi ve tamamlamayı amaçlamaktadır.

Bu stratejinin dayandığı temel, şu nedenle kabuldür:

- Gençlerin toplumda kendilerine özgü rolleri vardır ve kendilerine özgü zorluklarla karşı karşıyadırlar. Toplumdaki diğer paydaşlarla iş birliği yaparak hayatlarının kontrolünü ele geçirmeye ve aktif vatandaşlar olmaya isteklidirler.
- Ulusal mevzuata uygun olarak, gençlerin yaşadıkları yerde karşılaştıkları zorluklarla başa çıkmalarına yardımcı olmak için belediye gençlik stratejisine ihtiyaç vardır. Belediye gençlik hedefleri toplum için bir vizyon sağlar. Bunlar belediyeyi gençlerle buluştur-
maktan, ruh sağlığı ve refaha kadar uzanıyor. Aşağıda Valandovo belediyesindeki gençler tarafından hazırlanan, üç stratejik alandaki yedi hedef yer almaktadır.

Gençlik stratejisinin genel hedefleri şunlardır:

- Gençlerin kendi hayatlarını kurmalarını sağlamak ve kişisel gelişimlerini desteklemek;
- Aktif vatandaş olmaları için gerekli kaynaklarla onları teşvik etmek ve donatmak;
- Özellikle istihdam, eğitim, sağlık ve sosyal katılım açısından onları etkileyen politikaların iyileştirilmesi;
- Gençlik yoksulluğunun ve her türlü ayrımcılığın ortadan kaldırılmasına yardımcı olmak ve sosyal katılımı teşvik etmek.

Strateji aşağıdaki ilkelere dayanmaktadır:

- Eşitlik ve ayrımcılık karşıtlığı - ayrımcılıkla mücadele ve toplumsal cinsiyet eşitliğini teşvik etmek;
- Dahil etme - Gençlerin farklı ihtiyaçlara, yaşamlara ve fırsatlara sahip olduğunu kabul etmek ve buna uygun politikalar geliştirmek;
- Katılım - gençleri toplum için bir kaynak olarak kabul etmek ve politikaların geliştirilmesi ve uygulanmasına katılımlarını teşvik etmek;
- Aktif yaklaşım - gençlik konularının belediye politikalarına dahil edilmesi ve gençlikle ilgili özel girişimlerin uygulanması.

AB'nin gençliğe yönelik yaklaşımı ve Avrupa Gençlik Stratejisi doğrultusunda, Valandovo Belediyesi Gençlik Stratejisi, belirlenen zorlukları ve hedefleri üç ana tema altında birleştiriyor: katılım, bağlantı ve güçlendirme. Ayrıca, yerel bağlam ve ihtiyaçlara göre uyarlanmış önlemler alınıyor.

KATILIM

Gençlerin katılımı, anlamlı katılımın sağlanmasına yönelik stratejinin temel taşıdır. Önlemler şunları içeriyor:

- Gençlerin toplumda kapsayıcı demokratik katılımını teşvik etmek ve desteklemek;
- Gençlerin ve gençlik örgütlerinin politikaların geliştirilmesi ve uygulanmasına dahil edilmesi;
- Belediye çalışmalarında gençlerin temsilinin desteklenmesi;
- Gençlik diyalogunu desteklemek ve dijital demokrasi gibi alternatif demokratik katılım biçimlerini keşfetme becerilerini geliştirmek.

BAĞLANTI

Gençler, topluluk, bölge, ülke ve diğer Avrupa ülkelerindeki akranlarıyla çeşitli kültürel, medeni ve diğer konulardaki değişimleri deneyimleyebilmelidir. Önlemler şunları içeriyor:

- Gençler ve gençlik çalışanları için sınır ötesi öğrenme hareketliliğini kolaylaştırmak, sivil sektörde gönüllülük dahil;
- Belediyenin ilgili programlarına gençleri ve gençlik örgütlerini dahil etmek;
- En iyi uygulamaları paylaşmak ve resmi olmayan öğrenmeden edinilen becerileri doğrulamak için planlar geliştirmek.

GÜÇLENDİRME

Gençlik çalışmaları temel kişisel ve mesleki becerilerin geliştirilmesine ve güçlenmenin katalizörü olmasına yardımcı olabilir. Önlemler şunları içeriyor:

- Gençlik çalışma faaliyetlerinin desteklenmesi ve gençlik çalışanlarının geliştirilmesi ve eğitilmesi;
- Gençlik örgütlerinin gençlik çalışmaları ve resmi olmayan eğitim yoluyla becerilerin geliştirilmesinde ve sosyal katılımda kolaylaştırıcı olarak tanınması;
- Gençlerin iş dünyası ile iletişim kurmasını sağlayacak hizmet ve bilgi sağlama noktalarının oluşturulması.

Gençlik stratejik planı, belirli bir yaklaşıma ve istenen genel gelişime yol açan mevcut kaynakları, engelleri ve fırsatları dikkate alan bir eylem çerçevesidir. Bu belgede belirtilen görevlerin uygulanmasına yönelik çalışma, planlama, çevrenin değişikliklere planlı bir şekilde uyarlanması, önceliklerin belirlenmesi ve bunların doğru yöne yönlendirilmesinin bir aracıdır.

Belediyenin yasal sorumlulukları doğrultusunda, belirli bir bölgenin programlı kalkınması için son derece yüksek öneme sahip yıllık plan ve programlar aracılığıyla gerçekleştirilen, belediye-deki gençliğin gelişiminin azami ölçüde değerlendirilmesini ve faaliyete geçirilmesini sağlamaya yönelik kaynakların kullanılması.

Tüm süreçte, belirlenen hedeflerin ve sonuçların cinsiyet perspektifinden sürekli olarak gözden geçirilmesi yoluyla toplumsal cinsiyet eşitliğine dikkat edilir. kız ve erkek çocuklarının ihtiyaçlarını eşit şekilde karşılayıp karşılamadıkları.

METODOLOJİ

Valandovo Belediyesi Gençlik Stratejisi'nin geliştirilmesine yönelik yaklaşım, tüm kilit paydaşların dahil olduğu katılımcı ve şeffaf bir süreçti. Bu, belirli bir araştırma süreci, veri sistematizasyonu ve kamuoyunda tartışılan bir çalışma versiyonunun hazırlanmasını içeriyordu ve nihayetinde nihai versiyon - temel belge - "Valandovo Belediyesi Gençlik Stratejisi (2025- 2029)" başlıklı bir belediye belgesi olarak kabul edilmek üzere Valandovo Belediye Meclisine sunuldu. Bu stratejik planın hazırlanmasında katılımcılar, stratejik belgenin hazırlanması ve uygulanması için aşağıdaki önemli ilkelerden yararlanmış ve bunları teyit etmişlerdir:

- Yasallık ve kabul edilebilirlik;
- Sahiplenme duygusu;
- Sürdürülebilirlik;
- Kalite;
- Verimlilik ve etkinlik;
- Odaklanmış bir kalkınma planlama süreci;
- Kapsamlı kalkınma planlaması;
- İyi yönetim uygulamaları.

Yukarıdaki ilke ve değerler, stratejik planın uygulanması sırasında ve Valandovo Belediyesi hedeflerine ulaşılmasında izleme ve değerlendirme sırasında geçerli olacaktır.

Seçilen metodoloji aşağıdan yukarıya „bottom up“¹ bir yaklaşım kullanmış ve geliştirme sürecini atölyeler ve atölyeler arasındaki dönemde ve belgenin nihai hazırlanmasında belediye başkanı, belediye yönetimi, gençlik, meclis ve diğer paydaşlarla istişareler döngüsü halinde düzenlemiştir. Çalıştaylarda paydaşların sürece dahil edilmesi, onlardan veri, görüş ve fikir üretilmesi ve bunların dokümanın geliştirme sürecine dahil edilmesi amaçlandı. Danışma toplantıları ise, programın belirlenmesinde belediyenin kapasite, bilgi ve becerilerinin daha kapsamlı ve yapılandırılmış bir şekilde kullanılabilmesi amacıyla, çalıştay katılımcılarından ve onların aracılığıyla yerel halktan ek bilgi, görüş ve fikir elde etmeyi amaçlamıştır.

Valandovo Belediyesi Gençlik Stratejisi'nin (2025-2029) geliştirilmesi süreci şu şekilde gerçekleşti:

- Belediyenin bir bütün olarak daha büyük ve daha hızlı gelişmesi için gençlerin durumunu, önceliklerini, taleplerini ve düşüncelerini incelemek amacıyla temsili bir örneklem üzerinde anket yapılması,
- İki atölye,
- Çalıştaylar arası özetleme ve sonuçlar.

Anket, aşağıdaki yaş kategorilerine göre neredeyse temsili bir örneklem oluşturan 90 anketi içeriyordu:²

- 15 – 18 yaş arası – 25 katılımcı,
- 19 -24 yaş arası - 36 katılımcı,
- 25 – 29 yaş arası – 29 katılımcı.

1 Bu yöntem, topluluk olarak belediyenin tüm bireylerini kapsayan katılımcı bir kalkınma yaklaşımının uygulanmasını kolaylaştıran bir araçtır. Bu araç bilgi aktarmak, ihtiyaçları belirlemek ve eylem için temel oluşturmak için kullanılır. "Aşağıdan yukarıya" yaklaşım, konuların gelişimiyle ilgili planlama ve karar alma sürecine aktif olarak dahil edilir. Bu yaklaşım, stratejik önceliklerin belediye girişimlerine yansıtılmasını ve aynı zamanda sporun ihtiyaçlarına göre uyarlanmasını garanti eder.

2. 100 anket bazından örnek alınmıştır.

Cinsiyet dağılımı ise yüzde 49 kadın, yüzde 51 erkek şeklinde. Kentsel alanda 37, kırsal alanda ise 53 anket uygulandı.

Stratejinin geliştirilmesi sırasında, önerilen önlemlerin/faaliyetlerin/hedeflerin/sonuçların marjinal ve savunmasız grupların ihtiyaçlarını yansıtmasının yanı sıra kadınların ve erkeklerin ihtiyaçlarını gerçekçi bir şekilde yansıtmasına her aşamada dikkat edildi.

Strateji, Valandovo Belediye Meclisi tarafından takip eden ilk oturumda kabul edilir ve aynı belge 5 yıllık bir süre için geçerlidir.³ Valandovo Belediyesi Gençlik Stratejisi, Valandovo Belediyesinin tespitleri, öncelikleri ve stratejik hedefleri doğrultusunda olup, hiyerarşik olarak daha üst belgelerle tamamlayıcılık ilkesi doğrultusunda yürütülmektedir. Aynı zamanda belgenin hazırlanmasında yerel düzeydeki özel ihtiyaç ve fırsatlara da aynı ölçüde dikkat edilmiş ve bunların azami ölçüde değerlendirilmesine özen gösterilmiştir.

---

3. Belgenin kabulü, Madde 22, fıkra 1 ve paragraf 3 Yerel Öz Yönetim Kanunu (Kuzey Makedonya Cumhuriyetinin Resmi Gazete sayısı5/02) uygundur.

DURUM ANALİZİ

Gençlik bakışından toplumsal cinsiyet eşitsizliklerinin analizi⁴

Toplumsal cinsiyet eşitliği, kadınların ve erkeklerin, kız ve erkek çocuklarının tam potansiyellerini gerçekleştirmeleri, insan hakları ve onurlarını geliştirmeleri için eşit koşullara, muameleye ve fırsatlara sahip olmaları ve ekonomik, sosyal, kültürel ve siyasal kalkınmaya eşit şekilde katkıda bulunmaları anlamına gelen bir kavramdır. Toplumsal cinsiyet eşitliği, kadınların ve erkeklerin, kız ve erkek çocuklarının çıkarlarının, ihtiyaçlarının ve önceliklerinin, farklı grupların çeşitliliğini kabul ederek dikkate alınması ve tüm insanların toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin kalıplaşmış yargıların ve önyargıların dayattığı sınırlamalar olmaksızın kişisel yeteneklerini geliştirme ve seçim yapma konusunda özgür olmaları anlamına gelir. Bu Stratejinin yaklaşımı, insan yaşamının her alanında görülen toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin büyük ölçüde ergenlik döneminde oluşan toplumsal cinsiyet kalıpları ve önyargılarından kaynaklandığı varsayımından hareketle oluşturulmuştur.

Ülke genelinde, cinsiyet fark etmeksizin gençlerin %90'ından fazlası toplumsal cinsiyet eşitliği kavramını duymuştur, ancak anlamı konusunda henüz yeterli bilgiye sahip değildir. Her üç genç erkekten biri toplumumuzda kadın ve erkeklerin eşit muamele gördüğüne, yani onlar için cinsiyet eşitsizliğinin olmadığına inanıyor. Genç kadınların büyük çoğunluğu (%63) ve genç erkeklerin yarıdan fazlası (%55) toplumsal cinsiyet eşitliğinin olmadığına inanıyor.

Kuzey Makedonya Cumhuriyeti'nde. Kuzey Makedonya'da toplumsal cinsiyet kalıplarının var olduğuna inanan gençlerin, bunların var olmadığına veya bunları tanımadığına inanan gençlere oranı 3'e 1'dir. Valandovo Belediyesi'nde sonuçlar benzerdir, katılımcıların çoğunluğu kızlar ve erkekler arasında fark olmadığına ve belediyedeki gençlerle ilgili istişarelere herkesin eşit şekilde (dahil edilmediğine) inanmaktadır.

Ülkemizdeki gençlerin büyük çoğunluğu toplumsal cinsiyet kalıplarının zararlarının farkındadır, her üç gençten biri toplumsal cinsiyet kalıplarına dayalı davranışları ve bunların olumsuz etkilerini bizzat deneyimlemiştir ve toplumsal cinsiyet kalıpları genç kadınlar arasında daha sık deneyimlenmektedir. Cinsiyete dayalı stereotiplere dayalı davranışlar çoğunlukla azınlık etnik topluluklara mensup gençler tarafından deneyimleniyor, dolayısıyla Roman ve Arnavut etnik kökenli her iki katılımcıdan biri cinsiyete dayalı stereotiplerin olumsuz etkilerinden kişisel olarak etkilenmiş durumda. Gençlerin %65'i toplumsal cinsiyet kalıplarının yakın çevrelerinde mevcut olduğuna inanıyor. Gençlerin toplumsal cinsiyet kalıplarını nerede öğrendikleri, duydukları, gördükleri ve bunların en sık nerede ortaya çıktığına inandıkları açısından ilk sırada aile çevresi geliyor, ardından sosyal medya ve eğitim kurumları geliyor. Kızların toplumsal cinsiyet kalıplarını fark etme olasılıkları çok daha yüksek ve bu kalıplar onları eğitim sürecinde orantısız bir şekilde etkiliyor. Genç kadınlar, genç erkeklere kıyasla toplumsal cinsiyet kalıplarına daha az maruz kalıyor.

Ulusal düzeyde, katılımcıların büyük çoğunluğu (%67 ve %57), kadınların fiziksel görünüşleri nedeniyle eşit muamele görmediğine inanırken, katılımcıların %53 ve %57'si aynı şeyi erkekler için düşünüyor. Ankete katılanların yarısından fazlası (%60), Kuzey Makedonya Cumhuriyeti'nde

4. <https://nms.org.mk/wp-content/uploads/2023/10/MKD-Analiza-Rodova-neednakvost-kaj-mladite.pdf>

erkek çocuklarının/erkek çocuklar ile kız çocuklarının/kadınların eğitim fırsatlarına eşit erişime sahip olduğuna inanıyor. Ankete katılanların %18'i aile bireyleri tarafından eğitimlerine devam etmeleri ve daha yüksek bir eğitim seviyesini tamamlamaları konusunda teşvik edilmediğini belirtmiştir. Genç katılımcıların yarısından fazlası, işverenlerin meslek seçimini veya aday seçimini etkileyen toplumsal cinsiyet rollerinin, kalıp yargıların ve önyargıların varlığından habersiz. Katılımcıların %40'ı iş bulmada zorluk çekeceklerini düşünüyor. Gençler arasında en fazla toplumsal cinsiyete ilişkin kalıp yargılar, kadınların siyasi faaliyetlerde bulunması ve karar alma süreçlerine katılımıyla ilgilidir.

Valandovo Belediyesi'ndeki gençler genel olarak toplumlarında toplumsal cinsiyete ilişkin kalıp yargıların ve önyargıların olmadığı görüşünü dile getirdiler. Ancak katılımcıların bir kısmı, geleneksel değerlerin çok derinlere kök saldıgını, toplumsal cinsiyet kalıplarının sınırlayıcı ya da sorunlu anlatılar olarak kabul edilmediğini belirtmiştir. Ayrıca atölyeler sırasında katılımcılar cinsiyetler arasında anlamlı bir farkın olmadığını beyan ederek doğruladılar. Ancak bazı tartışmalarda bazı toplumsal cinsiyet kalıplarının doğal veya kabul edilebilir olduğu, bunların değiştirilmesine gerek olmadığı vurgulanmıştır.

Yerel düzeyde gençlerin sosyal katılımı

Gençlerin katılımı ve istişareleri, gençlerin kendi fikirleri ve katılımları yoluyla toplumsal ve yerel kalkınmalarına aktif olarak katkıda bulunmalarını sağlamak açısından kritik öneme sahip olan katılımcı ve şeffaf yönetişimin temel taşı olmaya devam etmektedir. Bu katılımın temelleri devletin yasal çerçevesi içerisinde, özellikle Gençlik Katılımı ve Gençlik Politikaları Kanunu ve 2023-2027 Ulusal Gençlik Stratejisi'nin istikrarlı bir şekilde uygulanması yoluyla atılmış olsa da, uygulama, bunların yerel düzeyde uygulanmasında önemli iyileştirme alanları olduğunu göstermektedir.

Yerel düzeyde Gençlik Sosyal Katılım Endeksi'ne⁵ göre sadece 4 belediye mükemmel ve genç dostu olarak nitelendiriliyor: Ohrid, Gostivar, Kriva Palanka, Strumica ve Gevgelija Belediyeleri. Bu Endekse göre Valandovo Belediyesi %60 doluluk oranıyla 16. sırada yer alıyor.

Yerel düzeyde gençlerin sosyal katılım oranının ortalama değeri %41 olup, bu değer yerel düzeyde gençlerin sosyal katılımına ilişkin ortalama değer alt sınırındadır. Belediyelerin yüzde 55'i yerel düzeyde gençlerin sosyal katılımı açısından "memnun olmayan" grupta yer alıyor. Valandovo Belediyesi'nde ankete katılan gençlerin %41'i kendilerini ilgilendiren kararların alınmasında yer aldıklarına inanırken, %59'u ise hiçbir şekilde yer almadıklarını belirtti. Olaya karışanların nasıl dahil olduklarına dair bir cevapları/örnekleri olmaması, kurumlardan gençlere bilgi ulaştırmanın daha zor olduğu sonucunu doğurmaktadır. Lisede ise durum biraz daha iyi, gençler karar alma süreçlerine dahil olduklarını hissediyorlar.

Gençlik katılımı ve gençlik politikaları

Kuzey Makedonya Cumhuriyeti Parlamentosu, 14 Ocak 2020 tarihinde ülkedeki politika oluşturma ve karar alma süreçlerinde gençlerin rolünü güçlendirmeyi amaçlayan önemli bir yasa olan Gençlik Katılımı ve Gençlik Politikaları Yasasını⁶ kabul etti. Bu yasanın oluşturulması, Kuzey Makedonya'daki gençlik sektörü için önemli bir dönüm noktasını temsil eden şeffaflık, kapsayıcılık ve çeşitli paydaşlar arasında aktif diyalog ile karakterize edildi.

5. <https://nms.org.mk/wp-content/uploads/2024/08/Indeks-za-socijalna-inkluzija-Final.pdf>

6. Gençlik Katılımı ve Gençlik Politikaları Kanunu, Kuzey Makedonya Resmi Gazete no.10 - 16.1.2020 tarihinden

Bu kanunun uygulanması için finansmana ilişkin olarak, Kuzey Makedonya Cumhuriyeti Bütçesinden her yıl en az %0,3 oranında kaynak, belediyelerin gençlik bütçelerinden ise her yıl en az %0,1 oranında kaynak tahsis edilmektedir. Gençlik Katılımı ve Gençlik Politikaları Kanunu, kabul edildiği haliyle Kuzey Makedonya'daki gençler ve gençlik örgütleri için pek çok faydayı kapsamakta, ancak özellikle kanunun merkezi ve belediye düzeylerinde uygulanmasının denetlenmesine yönelik mekanizmaların oluşturulması açısından genişletilmesi ve iyileştirilmesi için alan bırakmaktadır. Uygulama açısından, yerel gençlik meclislerinin kurulmasına ilişkin kanun hükmüne uygun olarak, toplam belediye sayısının %42'sini temsil eden 34 belediye, kanuna uygun olarak Yerel Gençlik Meclisi kurduğunu belirtmektedir. Gençlik Katılımı ve Gençlik Politikaları Kanunu hükümleri. Araştırmaya göre 41 belediyede henüz yerel gençlik meclisi kurulmadı.

Valandovo Belediyesi'nde Gençlik Konseyi kuruldu, ancak birçok genç bu konseyden haberdar değil ve belediye de bunun işlevsel olmadığını kabul ediyor. Bunun bir kısmı sürecin tarafgirliğinden kaynaklanıyor, bir kısmı da gençlerin ilgisizliğinden kaynaklanıyor. Belediye gençlik girişimlerinin finansmanı için belirli bir bütçe ayırıyor ancak yasaya göre öngörülen %0,1'lik bir oran yok ve gençlik girişimi olarak finanse ettiği şey, oyun alanları, spor kulüplerine destek gibi gençlere dokunan her şeyi kapsıyor ki bu da gençlik katılımı yasası ve politikalarının hiç de fikri değil.

Ulusal Gençlik Stratejisi⁷, gençlik politikalarının geliştirilmesi ve gençlerin çıkarlarının desteklenmesi için orta vadeli hedef ve öncelikleri belirleyen ve bunların uygulanmasına yönelik örgütsel, mali ve idari önlemleri belirleyen stratejik bir belgedir. Yasanın kabul edildiği dönemde 2019-2025 dönemini kapsayan geçerli bir strateji mevcutken, yeni yasada, özellikle yasanın kabulünden itibaren 18 ay içinde yeni bir ulusal gençlik stratejisinin kabul edilmesi öngörülmüştür. Yeni 2023-2027 Ulusal Gençlik Stratejisi 8 öncelikli alanı kapsıyor: Gençliğin Katılımı; Gençlik bilgileri; Gençlik çalışmaları; Eğitim; Kültür; Sağlık; Girişimcilik ve İşe Alım Öncesi Destek ve Güvenlik (Şiddet). Yeni Ulusal Stratejinin kabulüyle birlikte 2023-2025 dönemini kapsayacak bir Eylem Planı da kabul edilmiş olup, stratejinin uygulanmasına yönelik ilk eylem planı olup, 2025-2027 dönemi kapsayacak ikinci bir Eylem Planının hazırlanması da planlanmaktadır.

Yerel Gençlik Stratejisi, Ulusal Gençlik Stratejisi doğrultusunda, yerel düzeyde gençlik politikalarının geliştirilmesi ve gençlerin çıkarlarının desteklenmesi için orta vadeli hedef ve öncelikleri belirleyen ve bunların uygulanmasına yönelik örgütsel, mali ve idari önlemleri belirleyen stratejik bir belgedir. Stratejinin kabul edildiği beş yıl boyunca ilgili belediyenin yerel gençlik politikalarının geliştirilmesinin temelini oluşturmaktadır. Yerel stratejide ayrıca, tanımlanmış faaliyetler, dinamikler, faaliyet taşıyıcıları ve bütçe fonlarının projeksiyonları ile yerel gençlik stratejisinin uygulanmasının değerlendirilmesine yönelik koşul ve göstergeleri içeren bir uygulama Eylem Planı da yer almalıdır. Yerel gençlik stratejisi, eylem planlarıyla birlikte belediyeler tarafından yerel gençlik konseyiyle işbirliği içinde geliştirilir ve ilgili belediyenin bütçe kaynaklarıyla uygulanır.

Şimdiye kadar alınan bilgilere göre 16 belediye, belediye sınırları içerisinde gençlik merkezi bulunduğunu bildirmiş olsa da, gerçek tablo şu ki bu merkezlerden sadece 10 tanesi faaliyette olup, bunlar şu belediyelerdir: Centar, Kumanovo, Probištip, İştup, Köprülü, Kavadarci, Ohrid, Manastır, Lipkovo ve Gostivar. Alınan yanıtlarla bağlantılı olarak, bu belediyelerin bazılarında gençlik merkezi açılış çalışmalarının devam ettiğini belirtmek önemlidir sürecinde, bazı belediyelerde ise gençlik merkezleri bağışçıların desteğiyle faaliyet gösteriyor ancak belediyeden finansal kaynak almıyor. Valandovo Belediyesi'nde gençlik merkezi bulunmamaktadır.

7. <https://api.ams.gov.mk/wp-content/uploads/2023/10/nsm23-27-sluzhben-vesnik.pdf>

Gençlik memurlarına ilişkin kamuoyuna açık bilgilerden, şu ana kadar devlet kurumlarında, yani kamu idarelerinde 56, belediyelerde ise 65 gençlik memurunun görevlendirildiği anlaşılmaktadır. Yüzde olarak bakıldığında belediyelerin yüzde 80'i bu yükümlülüğü yerine getirmiş durumda. Valandovo Belediyesi'ne gençlik görevlisi atandı.

Valandovo Belediyesi'ndeki gençlerle ilgili duruma genel bakış

Valandovo Belediyesi, Kuzey Makedonya Cumhuriyeti'nin güneydoğu kesiminde yer almakta olup Güneydoğu Planlama Bölgesi'nin bir parçasıdır. Bölgesel olarak kuzeyde Konçe belediyesi, doğuda Strumica belediyesi, güneydoğuda Doyran ve Bogdanci belediyeleri ve batıda Gevgelija belediyesi ile komşudur. Rakım bakımından ortalama 226 metre ile Makedonya Cumhuriyeti'nin en alçak belediyelerinden biridir. Kuzey Makedonya. Valandovo Sahası'nın ortalama yüksekliği 82 metredir. Valandovo'nun en büyük avantajlarından biri de Yunanistan Cumhuriyeti'ne yakınlığı olup, bu da iş ve transit turizmin gelişmesi için daha iyi koşullar sağlıyor. Ancak bu yönde bir altyapı yok, turizmin gelişmesi için özel girişimler de yok. 2021 yılı nüfus sayımına göre Valandovo Belediyesi'nde 10.508 kişi yaşıyor. Bu rakam, 2001 sayımındaki nüfus sayısına (11.890) kıyasla önemli ölçüde (%10'dan fazla) azalmıştır. Valandovo kasabasında 3 bin 671 kişi, kırsal kesimde ise 6 bin 837 kişi yaşıyor. Valandovo Belediyesi'nin nüfusunun %83'ü Makedon, %12'si Türk ve %5'i ise diğer nüfustan oluşmaktadır. Valandovo Belediyesinde 2021 yılı nüfus sayım verilerine göre genç nüfusun toplam nüfusa oranı %16'dır. Yaş kategorilerine göre:

- 15-19 yaş arası – 554 (286 kadın ve 268 erkek)
- 20-24 yaş arası – 538 (274 kadın ve 264 erkek)
- 25 – 29 yaş arası – 598 (263 kadın ve 335 erkek)

Eğitim

Anket sonuçlarına ve çalıştaylarda yapılan tartışmalara göre, Valandovo Belediyesi'ndeki gençler genel olarak eğitim koşullarından memnun. Belediye sınırları içerisinde yeterli sayıda ilkokul ve bir ortaokul faaliyet göstermekte olup, bunlar büyük ölçüde yerel halkın ihtiyaçlarını karşılamaktadır. Ancak analiz, okulların kaliteli eğitim için yeterli koşulları kısmen sağladığını, en önemli zorlukların dijital cihaz eksikliği ve okulların enerji verimsizliği olduğunu gösteriyor.

Valandovo'da tek lise bulunması, bazı ilkokul öğrencilerinin istedikleri okula kayıt yaptıramamasına ve çoğunlukla Gevgelija olmak üzere komşu kasabalarda eğitimlerine devam etmek zorunda kalmalarına neden oluyor. Bu eğilimin göç üzerinde aktif bir etkisi vardır, çünkü bu öğrencilerin önemli bir kısmı göç etmemektedir. Eğitimlerini tamamladıktan sonra belediyeye geri dönüyorlar. Okul altyapısı temel ölçütleri karşılamakla birlikte, okul mutfağı/kantininin kurulması yoluyla öğrencilerin yaşam koşullarının iyileştirilmesine ihtiyaç duyulduğu tespit edilmiştir.

İstihdam ve ekonomik fırsatlar

Valandovo'da gençler, belirli sektörlerde işgücüne talep olmasına rağmen sınırlı istihdam olanaklarıyla karşı karşıya kalıyor. Asıl zorluk, eğitim sistemi ile yerel işgücü piyasasının ihtiyaçları arasındaki uyumsuzluktan kaynaklanıyor. Bu nedenle eğitim programlarının yapısal olarak yeniden düzenlenmesi ve eğitim kurumları ile özel sektör arasındaki işbirliğinin artırılması gerekmektedir.

İş dünyası, burs programları, genç girişimcilere destek, gerekli becerilerin kazandırılmasına yönelik eğitim ve kursların düzenlenmesi gibi mekanizmalar aracılığıyla eğitimdeki sorunların tespiti ve çözümüne daha aktif olarak katılmalıdır. Ayrıca, BT şirketlerinin belediyeye çekilmesi ve bu sektörde çalışmak ve/veya dijital hizmet sunmak isteyen gençlerin desteklenmesi için daha iyi koşulların yaratılması ihtiyacı tespit edilmiştir.

Girişimcilik açısından Valandovo'daki gençler, kendi işlerini kurmaları için yeterli desteğin olmadığını düşünüyor. Siyasi tarafgirliğin iş dünyasının gelişmesinin önünde önemli bir engel olduğu, finansal kaynaklara ve ilgili bilgiye erişimin sınırlı olduğu algılanmaktadır. Gençler iş kurmak için gerekli fonu bulmada zorluk çekiyor ve iş kurmanın zorluklarını aşacak gerekli bilgiye erişemiyorlar. Eğitim ve finansmana ilişkin bilgiye erişim sınırlıdır ve işletmeleri bu tür faydalar konusunda bilgilendirecek bir sistem yoktur. Bu sorunlar genç erkekleri ve kadınları eşit şekilde etkiliyor ancak geleneksel değerler ve kadınların iş kuramayacağı yönündeki klişe, kız çocuklarının kendi işlerini kurmasını daha da zorlaştırıyor. Katılımcıların yüzde 70'inden fazlası ücretli staj ve ücretli gençlik çalışması önlemlerinin gençlerin işgücü piyasasına daha kolay girmelerine büyük ölçüde yardımcı olabileceğine inanıyor. Ancak Valandova'da iş imkânlarının sınırlı olması, gençlerin ilgi alanlarına göre iş bulmasını engelliyor ve bu da göçün nedenlerinden biri olarak değerlendiriliyor. Valandovo'da gençlerin karşılaştığı sorunlardan biri de yaratıcı ve yenilikçi mesleklerin eksikliği olarak tespit edildi.

Tarım ve sanayi

İlçede tarım en gelişmiş ekonomik sektörlerden biridir. Üretim, erkenci bahçecilik ve tarımsal ürünlere, özellikle bağcılık ve meyve yetiştiriciliğine odaklanmıştır. Bu bölgeye özgü ürünler nar, incir ve Japon elmasıdır. Kredi sistemiyle faaliyet gösteren tekstil sektörü son 10 yılda önemli bir büyüme kaydetti, çoğunluğu kadın olmak üzere 10 hazır giyim fabrikasında istihdam sağlanıyor. Bu olumlu bir katkı sağlasa da İstihdam, yüksek eğitimli personel için iş eksikliği ve diğer alanlarda sorun olmaya devam ediyor.

Sosyal ve kamu hizmetleri

Belediyedeki gençler sağlık ve sosyal hizmetlerin mevcudiyeti ve kalitesinden memnuniyetsizlik duyuyorlar. En önemli öncelikler arasında danışmanlık merkezleri, ücretsiz hukuki yardım ve aile içi şiddet mağdurlarına yönelik sığınma evleri gibi sosyal hizmetlerin genişletilmesi yer alıyor. Sağlık hizmetleri kısmen mevcut olmakla birlikte, belediyede bazı tıp alanlarında uzman hekim sayısının sınırlı olması, toplu taşıma araçlarının kalitesinin düşük olmasıyla birleşince sağlık hizmetlerine erişim daha da zorlaşmakta ve vatandaşlar açısından sıkıntılar yaşanmaktadır.

Altyapı ve çevre

Gençler genel olarak altyapıdan memnunlar ancak park ve yeşil alanların yeterince bakımlı olmadığını belirtiyorlar. Sokak köpekleri sorunu en sık dile getirilen zorluklardan biri olup, şehirde hijyen konusunda iyi bir seviyede bulunduğu, ancak iyileştirmeye açık alanlar olduğu belirtiliyor. Kirlilik, nadiren tartışılrsa da, yüksek düzeyde zararlı gaz emisyonuna sahip endüstriyel tesislerin varlığı nedeniyle ciddi bir sorun olmaya devam ediyor. Gençler çevre sorunlarını ele alan girişimlere sınırlı düzeyde katıldıklarını bildiriyorlar.

Güvenlik

Gençlerin yaklaşık %70'i şiddet olayları, hırsızlık ve trafik kazaları gibi güvenlik sorunlarını tespit ediyor. Buna rağmen, erkekler ve kadınlar arasında güvenlik algısında önemli bir fark bulunmuyor; herkes bu olumsuz olgular karşısında eşit derecede tehdit hissediyor.

Kültür, spor ve gençlik katılımı

Kültür alanında ise gençler, Valandovo'daki "Halk Şenliği" gibi geleneksel etkinlikler dışında kültürel gösteri ve etkinliklerin eksikliğine dikkat çekiyor. Gençlerin bu tür faaliyetlere katılma isteği olmasına rağmen destek sınırlıdır ve çoğunlukla okullardan ve Kültür Merkezi'nden gelmekte olup, etkinliklere mekan sağlamakla sınırlıdır. Belediyenin spor ve rekreasyon alanında güçlü bir altyapısı var ancak sporun daha fazla gelişmesi için personel eksikliği bulunuyor. Belediyede gençlik merkezi bulunmadığı gibi gençlik girişimlerinin geliştirilmesi için ayrılmış bir bütçe de bulunmamaktadır.

Göç ve gelecekteki zorluklar

Ülkedeki diğer birçok küçük belediye gibi Valandovo da özellikle Gevgelija, Strumica, Üsküp ve yurtdışına olmak üzere önemli bir göçle karşı karşıyadır. Üniversite öğrenimi için kente dönen gençlerin az bir kısmı ilçeye geri dönmekte, özellikle kırsal kesimde göç çok belirgin olup, bu durum tarım sektörünü olumsuz etkilemektedir. Tarım sektörü de dahil olmak üzere genç girişimcileri destekleyecek önlemlerin eksikliği bu sorunu daha da karmaşık hale getiriyor. Valandovo Belediyesinde gençlerin durumunu iyileştirmek için şunlar gereklidir:

- Eğitim programlarının iyileştirilmesi ve yerel işgücü piyasasına uyarlanması;
  - Girişimciliğin teşvik edilmesi, teşviklerin artırılması ve finansmana kolay erişim sağlanması;
  - Özellikle bilişim sektöründe yeni ekonomik fırsatların geliştirilmesi;
  - Sağlık ve sosyal hizmetlerin iyileştirilmesi;
  - Kültürel ve sportif faaliyetlerin teşvik edilmesi;
- Daha iyi yaşam ve çalışma koşulları yaratarak göçü önleyecek tedbirler almak.

Bu önlemlerin etkili bir şekilde uygulanması ve belediyedeki gençlerin yaşam kalitesinin iyileştirilmesi için tüm paydaşların (yerel yönetim, iş dünyası, eğitim kurumları ve sivil toplum) senkronize katılımı çok önemlidir.

VALANDOVO BELEDİYESİ GENÇLİK STRATEJİSİ

VİZYON

Valandovo Belediyesi'ndeki gençler, belediyenin proaktif ve sorumlu vatandaşlarıdır.

MİSYON

Gençleri etkileyen alanlarda gençlik girişimlerinin hayata geçirilmesi için koşulların sağlanması ve gençlerin farkındalık düzeyinin yükseltilmesi, onların tam potansiyellerini gerçekleştirebilecekleri bir ortam sağlayacaktır.

STRATEJİK ALANLAR VE ÖNCELİKLER

STRATEJİK ALAN 1 - GENÇLİK KATILIMI VE YEREL GENÇLİK POLİTİKALARI

Stratejik hedefler:

SH 1.1: Gençlik Katılımı ve Gençlik Politikaları Kanununun tutarlı, etkili ve verimli bir şekilde uygulanması

- İşlevsel bir Gençlik Konseyi kurulması;
- Belediye bütçesinin en az %0,1'inin gençlik projelerine ayrılması;
- Gençlik Katılımı ve Politikaları Kanunu'na uygun olarak gençlik merkezi açılması;
- Gençlik Katılımı ve Politikaları Yasası uyarınca gençlik örgütlenme biçimleri, gençler ve karar vericiler arasında sistemik ağ oluşturma ve yapısal işbirliğini teşvik etmek

SH 1.2: Gençlerin yerel düzeyde karar alma ve politika oluşturma süreçlerine katılımını sağlamak

- Gençlerin ihtiyaçlarına göre özel eğitimler;
- Gençlerin eğitim sürecine katılımının önemi ve yararları konusunda sürekli eğitim ve bilgilendirme;
- Ortaöğretim kurumlarında görev yapan öğretim elemanlarının ve yönetim kurullarının gençlik örgütlenmesini ve gençlerin karar alma süreçlerine katılımını destekleme yeterliliklerinin sürekli olarak güçlendirilmesi;
- Gençlerin katılımına yönelik dijital araçlara erişim sağlanması;
- Belediye sınırları içerisinde daha az gelişmiş bölgeler ve marjinal gençliğin yaşadığı bölgelere odaklanılarak yeni gençlik örgütlerinin kurulmasını ve desteklenmesini teşvik etmek;
- Gençlerin tercih ettikleri alanlarda başlattıkları projelere destek verilmesi;
- Gençlerin yerel yönetimlerle fikir ve ihtiyaçlarını paylaşılabilecekleri forumlar düzenlemek;
- Yerel gençlik projeleri bütçesinin önceliklerinin belirlenmesinde gençlerin katılımının sağlanması.

STRATEJİK ALAN 2 - YAŞAM KALİTESİ

Stratejik hedefler:

SH 2.1: Gençlerin kültürel politikaların ve içeriklerin oluşturulmasına daha fazla dahil edilmesi

SH 2.1.1: Kültürel etkinlikler için altyapının iyileştirilmesi

- Kültürel faaliyetler için yeni alanlar açmak,
- Kırsal kesimlerde kültür merkezlerinin yenilenmesi veya küçük kültür merkezlerinin inşası,
- Şehir kütüphanesinin iyileştirilmesi ve modernizasyonu,

SH 2.1.2: Kültürel ve sanatsal etkinlikleri artırmak

- Gençlerin ilgisini çekecek daha fazla kültürel ve müzikal etkinlik düzenlemek,
- Düzenli bir sinema repertuarı oluşturmak,
- Diğer şehirlerden konuk sanatçıların da katılımıyla düzenli tiyatro gösterileri düzenlemek,
- Şiir akşamları ve edebiyat okumaları,
- Kitap fuarlarının organizasyonu,

SH 2.1.3: Genç sanatçılara ve yaratıcılara destek

- Belediyenin genç sanatçılara desteği,
- Fotoğraf ve şiir yarışmaları düzenlemek,
- Resim ve çizim dersleri,
- Oyunculuk atölyeleri,

SH 2.1.4: Okuryazarlığın ve dijital becerilerin teşvik edilmesi

- Gençler arasında okuryazarlık ve edebiyat düzeyinin yükseltilmesi amacıyla etkileşimli etkinlikler düzenlenmesi,
- Dijital sanat dersleri.

SH 2.2: Eğitim koşullarının iyileştirilmesi

- Özellikle dezavantajlı kategorilerdeki gençler olmak üzere gençlerin eğitime erişiminin artırılması;
- Enerji verimliliğinin ve dijital altyapının iyileştirilmesi de dahil olmak üzere eğitim kurumlarındaki altyapının iyileştirilmesi;
- Engelli gençlerin eğitim olanaklarına erişiminin kolaylaştırılması ve derslere kesintisiz katılım için uygun şekilde uyarlanmış eğitim materyallerinin sağlanması;
- Eğitimin her kademesindeki gençlere kariyer rehberliği ve danışmanlığı sağlamak.

SH 2.3: Spor ve rekreasyonun gelişimi için koşulların iyileştirilmesi

- Basketbol, mini futbol, voleybol ve okul sporları gibi çeşitli aktivitelere ev sahipliği yapabilecek modern bir spor salonunun inşası/uyarlanması;
- Yerel spor kulüplerine maddi destek;
- Sportif etkinliklerin sayısının artırılması;
- Genç spor yeteneklerine destek, dereceye girenlere belediye tarafından ödül verilmesi ve kulüplere destek;
- Belediye tarafından spor kulüplerinin sürdürülebilir finansmanına yönelik tedbirlerin getirilmesi.

STRATEJİK ALAN 3 – CİNSİYET EŞİTLİĞİ

Stratejik hedefler:

SH 3.1: Kadınları ve kızları desteklemek için sosyal hizmetlerin sağlanması

- Ücretsiz jinekolojik muayene imkânı sağlanması;
- Okullarda ücretsiz adet ürünleri;
- Genç ebeveynlere (anneler, babalar, hamile kadınlar) yönelik bir destek hizmeti kurulması
- Sosyal risk altında olan kadınlara sosyal ve hukuki yardım sağlanması;
- Gençlere yönelik psikolojik danışmanlık hizmetleri
- Cinsiyete dayalı şiddet mağdurlarına psikososyal destek sağlamak
- Çocuk bakım hizmetleri (anaokulları, erken çocukluk gelişim merkezleri)
- Kırsal kesimdeki gençlerin ihtiyaçlarına göre uyarlanmış, sübvansiyonlu toplu taşıma
- Her okulda sübvansiyonlu yemek sağlanması

SH 3.2: Erkek ve kız çocukları arasındaki farklılıkların azaltılması ve toplumsal cinsiyet kalıpları ve önyargılarıyla mücadelele yönelik tedbirlerin uygulanması

- İşgücü piyasasında talep gören ve iyi ücretli yeni becerilere yönelik eğitim kursları, özellikle erkeklerin çoğunlukta olduğu meslekler (BT, grafik tasarım, metalurji, güneş enerjisi endüstrisi, vb.) dahil;
- Yerel toplumda toplumsal cinsiyet eşitliğini teşvik eden ve toplumsal cinsiyet kalıplarını sorgulayan kampanyalar;
- Genç kadınların iş gücüne katılımını kolaylaştıracak mesleki beceriler, girişimcilik ve finansal yönetim konularında eğitimler;
- Kadın ve erkek sağlığına yönelik kampanyalar
- Kadınların iş kurması için maddi destek ve eğitim bursları;
- Kız ve erkek çocuklarına yönelik liderlik, girişimcilik ve finansal okuryazarlık konularında eğitim ve rehberlik programları;
- Kadınlara yönelik sağlıklı beslenme ve fiziksel aktivite programları

İZLEME VE DEĞERLENDİRME

Valandovo Belediyesi Gençlik Görevlisi, diğer belediye hizmetleriyle işbirliği içinde, Valandovo Belediyesi Gençlik Stratejisinin uygulanmasının izlenmesi ve değerlendirilmesinden sorumlu olacaktır. Gençlik Sorumlusu, stratejide yer alan faaliyetlerin uygulanmasında elde edilen sonuçlara ilişkin yıllık raporlar hazırlayacak ve bunları Belediye Başkanı ve Belediye Meclisine sunacaktır. Raporlar, izleyen yılın ilk çeyreğinde (Ocak-Mart) Konsey tarafından bir önceki yıldaki başarılar açısından incelenecektir.

STRATEJİNİN FİNANSMANI

Bu stratejik belgede yer alan faaliyetlerin hayata geçirilmesi için belediye bütçesinden, bu alanda faaliyet gösteren ve yetkili kurumların bütçelerinden, ayrıca AB katılım öncesi fonlarından veya bazı ikili anlaşmalardan özel olarak öngörülen dış finansman ve bağışlardan mali ve teknik destek sağlanmasının öngörülmesi gerekmektedir. Stratejik Planın uygulanması için öngörülen finansman kaynakları belediye bütçesinde öngörülen kaynaklardan sağlanacaktır.

Bu Stratejinin finansmanı ve uygulanması yılda bir veya iki kez gözden geçirilecek ve başlatılan veya gerçekleştirilen başarıların gözden geçirilmesinin yanı sıra stratejinin finansmanının yıllık planlamasına yönelik yıllık eylem planlarının sürekli hazırlanması sağlanacaktır.

Bu Stratejinin uygulanması için toplam tutar yaklaşık 15.000.000,00 denardır, ancak altyapı projelerinin ihtiyaçları nedeniyle, bazı tedbirlerin uygulanması için ön koşul olarak, bu tutarın eşit parçalara bölünerek değil, uygulamanın ilk yılında finansmanın daha fazla olması beklenmektedir.

EYLEM PLANI

Stratejik Alan 1 - Gençlik Katılımı ve Yerel Gençlik Politikaları

Stratejik Hedef 1: Gençlik Katılımı ve Politikaları Kanununun tutarlı, etkili ve verimli bir şekilde uygulanması

ÖLÇÜM/ETKİNLİK	GÖSTERGE/İŞARETÇİ	BÜTÇE	ZAMAN ARALIĞI	SORUMLU KİŞİ/KURUM
İşlevsel bir Gençlik Konseyi kurmak	-Yeni fonksiyonel YGK oluşturuldu -YGK'nin katıldığı Konsey oturumlarının sayısı - YGK tarafından Belediye Meclisine verilen tekliflerin sayısı ile kabul edilen tekliflerin sayısı arasındaki fark -YGK bütçesinin toplam LSGU bütçesinin yüzdesi olarak -Açık gençlik merkezi -Gençlik merkezindeki etkinlik sayısı -Gençlik merkezine gelen ziyaretçi sayısı (veriler cinsiyet ve yaşa göre ayrılmıştır) - Yerel yönetim ve boy bazında gençlere verilen burs sayısı (veriler cinsiyet ve yaşa göre ayrılmıştır)	500,000 MKD	2025	Valandovo Belediyesi
Belediye bütçesinin en az %0,1'inin gençlik projelerine ayrılması			2025 - 2029	Valandovo Belediyesi, STK
Gençlik Katılımı ve Politikaları Yasası uyarınca bir gençlik merkezi açılması			2025 - 2026	Valandovo Belediyesi
Gençlik örgütlenme biçimleri, gençler ve karar vericiler arasında sistemik ağ oluşturma ve yapısal işbirliğini teşvik etmek			2025 - 2029	Valandovo Belediyesi, STK

Stratejik Hedef 2: Gençlerin yerel düzeyde karar alma ve politika oluşturma süreçlerine katılımını sağlamak

ÖLÇÜM/ETKİNLİK	GÖSTERGE/İŞARETÇİ	BÜTÇE	ZAMAN ARALIĞI	SORUMLU KİŞİ/KURUM
Gençlerin eğitim sürecine katılımının önemi ve faydaları konusunda sürekli eğitim ve bilgilendirme	- Düzenlenen eğitim sayısı - Katılımcı sayısı (veriler cinsiyete ve yaşa göre ayrılmıştır) - Eğitim konusu hakkında bilginin %10 artması - Tanıtılan dijital araçların sayısı - Araçları kullanan gençlerin sayısı (veriler cinsiyet, yaş, etnik köken, kentsel/kırsal olarak ayrıştırılmıştır)		2025 - 2028	Valandovo Belediyesi
Ortaöğretim kurumlarında gençlik			2025 - 2028	Valandovo Belediyesi, eğitim kurumları,

örgütlenmesini ve gençlerin karar alma süreçlerine katılımını desteklemek amacıyla öğretim elemanlarının ve yönetim kurulu üyelerinin yeterliliklerinin sürekli olarak güçlendirilmesi	- Araç kullanıcılarının en az %40'ının memnuniyeti - Desteklenen gençlik örgütlerinin sayısı - Gençler tarafından gençlik konularında başlatılan desteklenen projelerin sayısı (kızlar ve kadınlar için en az %40) -Gençlerin ihtiyaçlarına yönelik forum/etkinlik sayısı – gençler tarafından önerilen katılımcı ve girişim sayısı (veriler yaşa, etnik kökene, kentsel/kırsal bölgelere göre ayrılmıştır) - Kızlar/kadınlar tarafından verilen ve kabul edilen girişimlerin sayısı				STK'lar
Gençlerin katılımı için dijital araçlara erişim sağlanması				2025 – 2028	Valandovo Belediyesi, STK
Belediyenin daha az gelişmiş bölgelerine ve marjinal gençliğin bulunduğu bölgelere odaklanarak yeni gençlik örgütlerinin kurulmasını ve bunların desteklenmesini teşvik etmek				2025 – 2029	Valandovo Belediyesi, STK
Gençlerin tercih ettikleri alanlarda başlattıkları projelere destek				2025 – 2029	Valandovo Belediyesi
Gençlerin fikirlerini ve ihtiyaçlarını yerel yetkililerle paylaşabilecekleri forumlar düzenlemek				2025 – 2029	Valandovo Belediyesi, STK
Yerel gençlik projeleri bütçesinin önceliklerinin belirlenmesinde gençlerin dahil edilmesi				2025 – 2029	Valandovo Belediyesi

Stratejik Alan 2 - Yaşam Kalitesi

Stratejik Hedef 2.1: Gençlerin kültürel politikaların ve içeriklerin oluşturulmasına daha fazla dahil edilmesi

Stratejik Hedef 2.1.1: Kültürel etkinliklere yönelik altyapının iyileştirilmesi

ÖLÇÜM/ETKİNLİK	GÖSTERGE/İŞARETÇİ	BÜTÇE	ZAMAN ARALIĞI	SORUMLU KİŞİ/KURUM
Kültürel etkinlikler için yeni alanlar açmak	- kültürel etkinlikler için mekan sayısının artması - Kırsal alanlarda yenilenen kültür merkezlerinin sayısı	3 000 000 MKD	2025 - 2029	Valandovo Belediyesi, Kültür Kurumları, Gençlik
Kırsal alanlardaki kültür evlerinin yenilenmesi veya küçük kültür merkezlerinin inşası			2025 - 2029	Valandovo Belediyesi, STK'lar, Kültür Kurumları, Gençlik

Stratejik Hedef 2.1.2: Kültürel ve sanatsal etkinlikleri artırmak

ÖLÇÜM/ETKİNLİK	GÖSTERGE/İŞARETÇİ	BÜTÇE	ZAMAN ARALIĞI	SORUMLU KİŞİ/KURUM
Gençlerin ilgisini çekecek daha fazla kültürel ve müzikal etkinlik düzenlemek	-Gençlere yönelik kültürel etkinliklerin sayısında %20 artış - Gençler tarafından düzenlenen kültürel etkinliklerin sayısının artması (en az %40'ı kadın/kız) - tiyatro gösterilerinin sayısı - edebi etkinliklerin (okumalar, fuarlar) sayısı - katılımcı sayısı (veriler yaşa, etnik kökene, kentsel/kırsal bölgelere göre ayrılmıştır) - Etkinliklerden memnuniyet yüzdesi		2025 - 2029	Valandovo Belediyesi, Kültür Kurumları, Gençlik
Düzenli bir sinema repertuarı oluşturmak			2025 - 2029	Valandovo Belediyesi, STK'lar, Kültür Kurumları, Gençlik
Diğer şehirlerden konuk performansları da dahil olmak üzere düzenli tiyatro gösterileri düzenlemek			2025 - 2029	Valandovo Belediyesi, Kültür Kurumları, Gençlik
Şiir akşamları ve edebi okumalar			2025 - 2029	Valandovo Belediyesi, STK'lar, Kültür Kurumları, Gençlik
Kitap fuarlarının organizasyonu			2025 - 2029	Valandovo Belediyesi, Kültür Kurumları, Gençlik

Stratejik Hedef 2.1.3: Genç sanatçılara ve yaratıcılara destek

ÖLÇÜM/ETKİNLİK	GÖSTERGE/İŞARETÇİ	BÜTÇE	ZAMAN ARALIĞI	SORUMLU KİŞİ/KURUM
Belediyeden genç sanatçılara destek	- Gençleri desteklemek için ayrılan fon miktarı - Düzenlenen eğitim etkinliği sayısı - Etkinliklere katılanların sayısı (veriler yaşı, etnik kökene, kentsel/kırsal bölgelere göre ayrılmıştır)	1 000 000	2025 – 2029	
Fotoğraf ve şiir yarışmaları düzenlemek			2025 – 2029	
Resim ve çizim dersleri			2025 – 2029	
Oyunculuk atölyeleri			2025 – 2029	

Stratejik Hedef 2.1.4: Okuryazarlığı ve dijital becerileri teşvik etmek

ÖLÇÜM/ETKİNLİK	GÖSTERGE/İŞARETÇİ	BÜTÇE	ZAMAN ARALIĞI	SORUMLU KİŞİ/KURUM
Gençler arasında okuryazarlık ve edebiyat düzeyinin yükseltilmesi için etkileşimli etkinlikler düzenlenmesi	- Genç katılımının yüzdesi (en az %40 kız/kadın)	1 000 000	2025 – 2029	
Dijital sanat kursları			2025 – 2029	

Stratejik Hedef 2.2: Eğitim koşullarının iyileştirilmesi

ÖLÇÜM/ETKİNLİK	GÖSTERGE/İŞARETÇİ	BÜTÇE	ZAMAN ARALIĞI	SORUMLU KİŞİ/KURUM
Özellikle dezavantajlı kategorilerdeki gençler olmak üzere gençlerin eğitime erişimini artırmak	- Hareket kabiliyeti kısıtlı kişilerin tüm eğitim kurumlarına erişimi sağlandı - Okullarda altyapının iyileştirilmesi - Okullara fotovoltaiik paneller kuruldu	3 000 000 MKD	2025 – 2027	Valandovo Belediyesi
Enerji verimliliğinin ve			2025 – 2029	Valandovo Belediyesi

dijital altyapının iyileştirilmesi de dahil olmak üzere eğitim tesislerindeki altyapının iyileştirilmesi	- Öğretim araçları sağlandı Kariyer danışmanlığı alan genç sayısı - Üniversiteye kayıt yaptıran lise öğrencilerinin sayısı - Gençlere yönelik eğitim sayısı - Gençlerin kendi işlerini kurmaları için eğitimler düzenlendi - Çeşitli alanlarda eğitimlere katılan genç sayısı - Eğitimini tamamladıktan sonra Valandovo'ya dönen gençlerin sayısı			
Engelli gençlerin eğitim olanaklarına erişiminin iyileştirilmesi ve derslere kesintisiz katılım için uygun şekilde uyarlanmış eğitim materyallerinin sağlanması			2025 – 2029	Valandovo Belediyesi
Gençlere her düzeyde (ilkokul, ortaokul ve lise) kariyer rehberliği ve danışmanlığı Sağlamak			2025 – 2029	Valandovo Belediyesi, STK

Stratejik Hedef 2.3: Spor ve rekreasyonun gelişimi için koşulların iyileştirilmesi

ÖLÇÜM/ETKİNLİK	GÖSTERGE/İŞARETÇİ	BÜTÇE	ZAMAN ARALIĞI	SORUMLU KİŞİ/KURUM
Basketbol, mini futbol, voleybol ve okul sporları gibi çeşitli aktiviteler için modern bir spor salonunun inşası/uyarlanması	- Uyarlanmış salon - Gençlik spor etkinliklerinin sayısı - Spor salonunu kullanan genç kadın ve kız sayısı - Belediye tarafından finanse edilen kulüp sayısı - Spor etkinliklerine katılan gençlerin sayısı (veriler yaşa, etnik kökene, kentsel/kırsal bölgelere göre ayrılmıştır) - Belediye bütçesinden spor kulüplerinin finansmanı için ayrılan kaynak miktarı - Spor kulüpleri ve etkinliklerinin finansmanı için BS'den	3 500 000 MKD	2025 – 2029	Valandovo Belediyesi
Yerel spor kulüplerine finansal destek			2025 – 2029	Valandovo Belediyesi
Spor etkinliklerinin sayısının artırılması			2025 – 2029	Valandovo Belediyesi, STK
Genç spor yeteneklerine			2025 – 2029	Valandovo Belediyesi, İS

destek	sağlanan fon miktarı			
Belediyede spor kulüplerinin sürdürülebilir finansmanına yönelik tedbirlerin getirilmesi	- Belediye tarafından desteklenen genç spor yeteneklerinin sayısı (veriler yaşa, etnik kökene, kentsel/kırsal bölgelere göre ayrılmıştır) - Genç spor yeteneklerini desteklemek için ayrılan fon miktarı		2025 – 2029	Valandovo Belediyesi, İS

Stratejik Alan 3 - Cinsiyet Eşitliği

Stratejik Hedef 3.1: Kadınları ve kızları desteklemek için sosyal hizmetler sunmak

ÖLÇÜM/ETKİNLİK	GÖSTERGE/İŞARETÇİ	BÜTÇE	ZAMAN ARALIĞI	SORUMLU KİŞİ/KURUM
Ücretsiz jinekolojik muayene imkânı Sağlanması;	- Sübvansiyonlu jinekolojik muayene sayısı (veriler yaşa ve etnik kökene göre ayrılmıştır) - Adet ürünlerine harcanan para miktarı - Adet ürünleri girişiminden memnuniyet derecesi -Yeni sosyal hizmetlerin sayısı (hizmetler, yardım, danışmanlık, psikososyal destek, anaokulları) - Hizmet kullanıcılarının sayısı (veriler cinsiyet, yaş, etnik köken, kentsel/kırsal olarak ayrıştırılmıştır) - Hizmetlerden memnuniyet yüzdesi - Sağlanan hizmetlerin sayısı (danışmanlık, destek, yardım) - Subvansiyonlu yemek sayısı	2 000 000 MKD	2025 – 2027	Valandovo Belediyesi, STK'lar, sosyal politika kurumları
Okullarda ücretsiz adet ürünleri;			2025 – 2029	Valandovo Belediyesi, STK'lar, sosyal politika kurumları
Genç ebeveynler (anneler, babalar, hamile Kadınlar) için bir destek hizmeti kurulması			2025 – 2029	Valandovo Belediyesi, STK'lar, sosyal politika kurumları
Sosyal risk altında olan kadınlara sosyal ve hukuki yardım sağlanması;			2025 – 2029	Valandovo Belediyesi, STK'lar, sosyal politika kurumları
Gençlere yönelik psikolojik danışmanlık Hizmetleri			2025 – 2029	Valandovo Belediyesi, STK'lar, sosyal politika kurumları
Cinsiyete dayalı şiddet mağdurlarına Psikososyal destek sağlamak			2025 – 2029	Valandovo Belediyesi, STK'lar, sosyal politika kurumları

Çocuk bakımı hizmetleri (anaokulları, erken çocukluk gelişim merkezleri)			2025 – 2029	Valandovo Belediyesi, STK'lar, sosyal politika kurumları
Kırsal kesimdeki gençlerin ihtiyaçlarına göre uyarlanmış, sübvansiyonlu toplu taşıma			2025 – 2029	Valandovo Belediyesi, STK'lar, sosyal politika kurumları
Her okulda sübvansiyonlu yemek sağlanması			2025 – 2029	Valandovo Belediyesi, STK'lar, sosyal politika kurumları

Stratejik Hedef 3.2: Erkek ve kız çocukları arasındaki farklılıkları azaltmak ve toplumsal cinsiyet kalıpları ve önyargılarıyla mücadele etmek için önlemler uygulamak

ÖLÇÜM/ETKİNLİK	GÖSTERGE/İŞARETÇİ	BÜTÇE	ZAMAN ARALIĞI	SORUMLU KİŞİ/KURUM
İşgücü piyasasında talep gören ve iyi ücretli yeni becerilere yönelik eğitim kursları, özellikle erkeklerin çoğunlukta olduğu meslekler (BT, grafik tasarım, metalurji, güneş enerjisi endüstrisi vb.)	- Düzenlenen ders/eğitim programı sayısı - Kurslara/eğitim programlarına katılanların sayısı (veriler cinsiyet, yaş, etnik kökene göre ayrıştırılmıştır) - Katılımcıların edindiği bilgi/beceri artışının yüzdesi - Kampanya sayısı - Kadınlara yönelik maddi destek ve bursların sayısı ve miktarı	1 000 000 MKD	2025	Valandovo Belediyesi, STK'lar, sağlık kuruluşları
Yerel toplulukta toplumsal cinsiyet eşitliğini teşvik eden ve toplumsal cinsiyet kalıplarını sorgulayan kampanyalar			2025	Valandovo Belediyesi, STK
Genç kadınların iş gücüne			2025 – 2029	Valandovo Belediyesi

katılmasına yardımcı olacak mesleki beceriler, girişimcilik ve finansal yönetim konularında eğitim				
Kadın ve erkek sağlığı kampanyaları			2025 - 2029	Valandovo Belediyesi, STK
Kadınların iş kurması için maddi destek ve eğitim bursları			2025 - 2029	Valandovo Belediyesi, STK
Kız ve erkek çocuklarına yönelik liderlik, girişimcilik ve finansal okuryazarlık konusunda eğitim ve rehberlik programları			2027 - 2029	Valandovo Belediyesi
Kadınlar için sağlıklı eslenme ve fiziksel aktivite programları			2025 - 2029	Valandovo Belediyesi